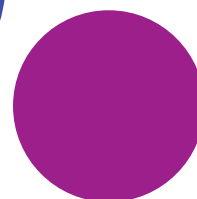
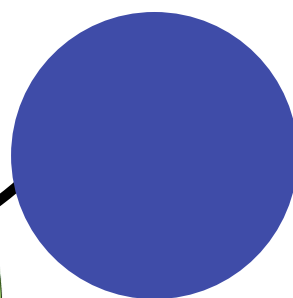

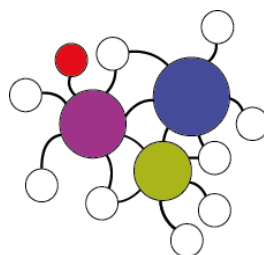
Korte Verhalen Club

Eerste baan(tje)

Oktober 2024

www.welzijnbergen.nl

**Stichting
Welzijn
Bergen**

Spelregels

Om de 4 weken (met uitzondering van een zomerstop) krijg je een onderwerp waarover je een kort verhaal of een mooie herinnering schrijft, dit mag ook in dichtvorm of met een mooie tekening. Illustraties bij de teksten zijn altijd welkom.

We denken aan minimaal een A5 (350 woorden), maximaal een A4 (700 woorden). Aanleveren kan digitaal, per post of je kunt het afgeven bij een van de wijksteunpunten. Zie de adressen op de achterpagina.

Je mag zelf weten of je een verhaal anoniem of met naam inlevert.

Hoe meer deelnemers, des te meer verhalen. Met elkaar maken we een bundel vol leesplezier met mooie, lieve en warme verhalen. We zullen de bundels ook in de verzorgingshuizen en bibliotheken in onze gemeente verspreiden.

De bundels worden digitaal toegestuurd.
Hier zijn geen kosten aan verbonden.

De bundels kunnen ook tegen een kleine vergoeding (€3,00) opgehaald worden bij de Wijksteunpunten.

Voorwoord

Ondanks de respectabele leeftijden van de deelnemers in de KVC blijkt het geheugen nog goed te werken!

Met de verhalen over de eerste baantjes schotelen ze de lezers van deze bundel weer allerlei ervaringen voor, waar ik (als redacteur) steeds als eerste van mag genieten.

Dat is deze keer ook weer gebeurd en het bracht mij ertoe om deze keer ook een bijdrage te leveren, iets groter dan de teksten die ik doorgaans in het voorwoord met de lezer deel.

De schrijvers nemen ons mee naar de jaren '50, '60 en '70 (afhankelijk van de leeftijd van de schrijver) door het hele land (en daarbuiten) en brengen kranten of gebak rond, passen op, verkopen ijs, leren het alfabet in chocolade, werken in de eerste supermarkten en eindigen met een geurgeheugentest.

Veel plezier ermee!

Ronald Jelsma

Inhoud

Mieke Wijminga	5
Walter van Gelderen	7
Cootje Bronner	9
Ronald Jelsma	11
Gerda Andriesma	12
Ab Helsloot	13
Fred Steinkühler	16
Hans van de Langenberg	20
Sandra Schaaper	24
Anneke Kettenes	26

Mijn eerste baantje

Als 15-jarig grietje ging ik aan het werk in de ijskiosk van Schrama op het Plein, op zaterdag en zondag in de middag en de avond. Ik leerde softijs te maken en hoe ik de machine bedienen moest, er was maar 1 smaak: vanille. De slagroom kwam uit een ander apparaat. Het was niet moeilijk en ik vond het heel leuk om te doen. Alle vrienden en vriendinnen kwamen langs, een praatje, een grapje, een bijzonder verhaal.

Ik stond daar in een glazen kiosk met aan de voorkant uitzicht op de patatkraam van Hoebe en aan de achterzijde zicht op het terras van de Brink. Op de trap van de Bakemaflat zaten leuke jongens een sigaretje te roken en vaak reden zij op hun Puchs met die hoge sturen nog een extra rondje over de Breelaan. Wat een TOP plek om in het weekend rond te kijken en gezien te worden.

Ik vraag me nu af hoe ik zonder toilet zo veel uren doorkwam. Het zou me nu echt niet meer lukken. Ook herinner ik me dat ik altijd een pakje boterhammen meenam, maar echt trek had ik nooit want ik at heel wat ijsjes. Vaak eerst vette slagroom onder in de oublie en dan een flinke dot softijs er boven op. Wat smulde ik daar iedere keer van, kan me nu niet meer voorstellen dat ik er echt meerdere per dag verorberde.

Op een gegeven moment werd ik zonder overleg overgeplaatst naar de Dikke Boom, deze ijswinkel was van dezelfde eigenaar, het was daar druk en er moest iemand met ervaring komen werken. Een nieuw jonkie kon wel weer op het Plein aan de gang. Maar ook daar vond ik het verkopen van alle verschillende smaken ijs heel leuk, mooie ronde kleurige bolletjes scheppen was echt weer een vak apart.

Het was er altijd druk, goed gelegen op het hoekje van de Hoflaan zo bij de ingang van de midgetgolfbaan. Op de ronde bank om de boom, midden op de weg, zat iedereen altijd heerlijk van het ijsje te genieten. Achter de ijswinkel was restaurant de Dikke Boom waar alle tafels altijd bezet waren.

Op een gegeven moment moest ik steeds vaker achter in de keuken helpen, schoonmaken, afwassen, vuil naar buiten brengen, etc. Het voelde al niet goed, maar toen er ook nog iets naars gebeurde vond ik het te ver gaan. Ik stapte op de baas af, nam onmiddellijk ontslag en wilde ook mijn uren direct uitbetaald hebben.

Hoe ik dit alles als jong verlegen meisje durfde verbaast me nu nog steeds. Met een heftig kloppend hart en een rood hoofd liep ik naar huis.

Geen werk meer. Wat zouden mijn ouders zeggen over deze daad?

Nadat ik mijn verhaal aan mijn vader verteld had kreeg ik een schouderklopje van hem en hij zei: "Goed gedaan, ik ben trots op je, er is moed voor nodig om je grens aan te geven".

Deze leerzame ervaring is me altijd bijgebleven.

Mieke Wijminga

De IJswinkel anno nu...

Mijn eerste baantje

Bij de Padvinderij in Haarlem ben ik gestart (en geëindigd) als 'Welp'. 'Verkenner' zou in de hiërarchie een volgende stap zijn, maar op een gegeven moment had ik andere prioriteiten. Ik het begin van mijn Welp-zijn had ik het naar mijn zin. Veel buiten zijn, veel goede daden doen, bijvoorbeeld met z'n vieren een oudere vrouw naar de overkant van een drukke weg brengen (met zijn vieren omdat zij kennelijk niet wilde). In 1948 was ik aanwezig bij een aubade in Hilversum waar o.a. een familielid van Lord Baden-Powell, grondlegger van Scouting, een speech hield. Het voorgaande is de aanloop voor mijn eerste baantje. Alleen, of soms met een andere Welp, ging ik in Haarlem Noord en Bloemendaal de huizen langs om kranten in te zamelen voor het nieuwe clubhuis. In plaats van alle zakken met kranten naar het verzamelpunt te brengen, hield ik er telkens 1 achter. Die bracht ik naar een soort van 'voddenboer' die daar, als ik het me goed herinner, 10 cent per kilo voor gaf. Dit duurde niet lang. Ergens, nog ver, hoorde ik een stemmetje dat aan mij vroeg of het zo wel ok voor mij was, en of de snoep die ik van dat geld kocht nog steeds lekker smaakte. Dat was niet meer het geval. Aan de dienstdoende 'Akela', waar ik het goed mee kon vinden heb ik huilend mijn zonden opgebiecht. Zij luisterde, was blij met mijn verhaal, vergaf mij. Ik moest tot slot nog wel even de 'Welpenbelofte' afleggen: "Ik beloof mijn best te doen een goede welp te zijn. Iedereen te helpen waar ik kan en me te houden aan de Welpenwet. Jullie kunnen op mij rekenen". Kort daarna waren mijn Welp-zijn en mijn eerste baantje herinneringen.

Mijn eerste 'echte' baantje was jaren later. Ik was 14 jaar en mocht van een of andere CAO een vakantiebaan uitoefenen. Ik woonde in Haarlem Noord en bij het Spaarne was de bekende chocoladefabriek van 'Droste' gevestigd.

Ik heb daar drie weken gewerkt voor een 'loon van iets meer dan 13 gulden per week. Lange dagen waren het, de geur van cacao was een welkomstgroet aan het begin van de dag en die geur zwaaide je ook uit aan het einde van de dag. Ik ben gestart in de 'handvormerij'. Een warme ruimte waar met de hand vloeibare chocola in verschillende vormen werden gevuld. Vormen die daarna in grote kasten werden geplaatst om af te koelen. Ik pendelde tussen +30 graden en -10 graden. Na vier dagen was ik snotverkouden en nieste ik de vormen nog voller.

Ik werd overgeplaatst naar de lopende band. De letters van het alfabet kwamen in een stevig tempo langs. De letters werden uit de vormen getikt en in dozen verpakt. Vaak was er breuk en dat werd in bakken gegooid om te recyclen. In het begin at ik veel, maakte niet uit wat. Toch werd er gehandhaafd, De boete voor openlijk snaaien was 50 cent. Een onderling waarschuwingssysteem maakte dat ik weinig boetes kreeg. Ik werd ook selectiever. Mijn favoriet was kersenbonbons. Met de hygiëne werd soms een loopje genomen. De handvormer testte de warmte van de chocola door zijn tong diep in de chocola te stoppen (voor hem de juiste thermometer) De temperatuur luisterde nauw, te koud of te warm sloeg lelijk uit in de koelkasten. Als er een golf(je) chocola op de grond kwam werd het met een troffel weer in de bak gegooid. Bij vertrek uit de fabriek werd steekproefsgewijs gefouilleerd. Na de eerste week kreeg ik een loonzakje mee met ongeveer 11 gulden. De aftrek waren de boetes en 1 gulden voor goedkope chocola van de baas. Dat loonzakje verloor ik op weg naar huis. Tranen dus. Die avond werd er aan huis gebeld. Iemand had het loonzakje gevonden waarin, behalve het geld, ook gegevens over mij te vinden waren. Eind goed, niet alles goed: want ik mocht nog twee weken. Aan het Droste avontuur heb ik nog iets overgehouden: een allergie voor chocola. Vooral bij pure chocola moet ik heel vaak niesen.

Voor mijn moeder was dat vroeger wel handig. Als zij boven in het huis bezig was en ik een kerstkransje scoorde uit de kerstboom en daarna hartgrondig moest niesen riep zij: "Afblijven!!"

Walter van Gelderen

Mijn eerste baantje

Het had heel wat voeten in de aarde voor het zo ver was dat ik hiervoor toestemming kreeg. 'Maar kind wat moeten de mensen wel van ons denken', zuchtte mijn moeder. 'Maar Joanne, de dochter van de dominee mag het wel, was mijn commentaar.' 'Ja dat weet ik, maar ik vind het nog steeds niet goed.' 'Maar waarom niet? Ellie van de tandarts krijgt extra zakgeld, als ze de rekeningen naar de klanten brengt.' 'Houd op met dat gedoe, ik wil het niet en ga aan je huiswerk.' Terwijl ik de trap oploop naar mijn kamer, krijg ik een idee. Weer naar beneden, waar pappa de krant zit te lezen. 'Paps, je vertelde laatst dat bakker Donkers mopperde, dat hij nog steeds geen extra kracht voor zaterdagmiddag had gevonden. Wat vind je ervan als ik hem ga helpen?' 'He, wat, ja doe maar' en hij duikt weer zijn krant in. Snel trek ik mijn jas aan en zeg 'Ik ga meteen naar de bakkerij om het hem te vertellen.' Wat was mijn moeder boos, toen ik weer thuiskwam en vertelde dat ik voor zaterdagmiddag was aangenomen. 'Tja, ' zei mijn vader met een knipoog, ze heeft voor barmhartige Samaritaan gekozen en zal dat door moeten zetten.'

Opgewonden, kom ik zaterdagmorgen om 12 uur de winkel binnen. 'Begin maar twintig taartdozen in elkaar te vouwen. Johannes vertelt je wel waar ze staan en hoe je ze vouwen moet. Hij zal je ook laten zien waar de krentenbollen liggen die je per 5 in een zak doet, voordat je een aantal bestellingen gaat bezorgen, zegt mevrouw Donkers, als je ermee klaar bent, breng dan eerst een doos gesorteerde gebakjes naar de vrouw van de burgemeester en ga daarna naar boer Bot.' 'Die aan het eind van het dorp onderaan de dijk woont,' vraag ik.' 'Ja.' Tegen twee uur stap ik op de fiets, waar aan de voorkant een grote rieten mand op staat.

Als ik eindelijk bij de burgemeesterswoning de fiets tegen het hekje heb gezet en met de grote doos in mijn handen sta, druk ik met mijn schouder de bel in. Een dienstmeisje doet open en zegt nuffig: 'Er is geen brand hoor en bezorgers moeten achterom.' 'Wie is daar,' hoor ik een bekende stem? 'He, ben jij het,' roept Annelies, 'geef die doos maar aan mij, mam heeft weer eens een bridgedrive.' 'Ja onze moeders hebben het maar druk.' 'Zeg dat wel.' 'Moet je nog veel bezorgen?' 'Nee, alleen naar boer Bot.' 'Die hebben vanmorgen een tweeling lammetje gekregen.' Na een kwartiertje fietsen, loop ik met een grote boog om de blaffende hond heen naar de achterdeur. Boer Bot komt net de schuur uit.

‘Zo, een deerntje vandaag? Van wie ben je er eentje? Ik zie het al, die blonde krullenbol verradt je. Loop maar naar binnen en geef het aan moeder de vrouw. ‘ Na nog even de lammetjes bewonderd te hebben en mijn fiets tegen de dijk te hebben opgesjouwd, rijd ik weer naar de bakkerij. Daar sta ik om 3 uur opnieuw taartdozen te vouwen voor een spoedklus. Johannes leert me hoe ik de taarten, zonder te morsen én zonder vingerafdrukken, de doos ingeschoven krijg. ‘Fijn dat je zo precies bent,’ zegt hij. Ik glim. Dan mag ik in de winkel helpen. Wat een scala van mensen leer ik kennen. Moeders, die hun kind leren ‘Dank u wel’ te zeggen als ze een broodkorstje krijgen, vaders die geen idee hebben dat er meer dan één soort bruinbrood bestaat (en door mevrouw Donkers op het juiste brood worden gewezen), pubers die even snel iets lekkers kopen om te snaaien, ouderen die het heerlijk vinden een praatje te maken en rond vijf uur, klanten die áltijd op de valreep komen. Met mijn eerst verdiende geld in mijn broekzak, een zak vol gebroken koekjes én een vers krentenbrood (je vader vindt die zo lekker!) kom ik om half zeven thuis. ‘Hoe waren de gebakjes, mam? En heeft jouw tafel gewonnen?’ Een opgetrokken wenkbrauw is het antwoord.

Cootje Bronner

Centrum agrarische geschiedenis: Broodbezorger per fiets met rieten mand

Zoeker? Vinder!

Mijn eerste 'echte' baan was bij de gemeente Amsterdam: ik zocht (en vond) een baan als .... zoeker!

De Sociale Dienst in de Marnixstraat werd mijn dagelijkse reisdoel.

We schrijven 1972 en het was in een periode vóór de decentralisatie van gemeentelijke organisaties naar stadsdelen.

In het pand waren teams met maatschappelijk werkers voor elk deel van Amsterdam: de windstreken, Centrum en Bijlmer (nu Zuidoost).

Die teams werden ondersteund door een administratie, waar verschillende afdelingen onder vielen.

Een afdeling Registratie voor nieuwe aanvragen, een Kaartregister voor inzicht in de bekende klanten, het Bestand waar de dossiers werden beheerd én werd bijgehouden waar ze in behandeling waren) en een 'Zoekafdeling'.

Daar was ik één van de drie 'zoekers'.

Dossiers van klanten zwierven door het hele gebouw, waarvan bij het bestand bekend was wáár. Maar als er slordig met dossiers om werd gesprongen, in de zin dat ze bij een andere afdeling werden achtergelaten omdat ze er daar ook iets mee moesten, dan werd het een zoekplaatje als die dossiers nodig waren. Dat kon zijn voor een nieuwe aanvraag of een brief die was ontvangen en waar een besluit over moest worden genomen.

De zoekers kregen elke dag een nieuwe lijst met nummers van dossiers die nodig waren en gingen in eerste instantie een gewenst dossier ophalen bij de ambtenaar die het zou moeten hebben. Was het daar niet te vinden, dán kwam het dossiernummer op de zoeklijst.

Na verloop van tijd ontwikkelde je een behoorlijk inzicht in de processen en kon je beredeneren waar een dossier logischerwijze uit zou kunnen hangen. Dat had dan te maken met een ex-partner in een andere buurt, een verhaal-kwestie of iets met sociale verzekeringswetten.

Maar er lag ook weleens een dossier achter een verwarming of een kast...

Het streven van de drie zoekers was erop gericht om elke dag alle dossiers te vinden die nodig waren en dat lukte uiteindelijk met grote regelmaat.

Dát bracht ons ertoe om voor te stellen om de functienaam te wijzigen van 'zoeker' naar 'vinder', want zoeken... dat kan iederéén! Vinden is de kunst!!

In de 48 jaar die ik bij de gemeente Amsterdam werkte heb ik het 'klassieke' beeld van 'de ambtenaar' behoorlijk zien veranderen naar de 'moderne' versie. De oude grappen (zoals: stel niet uit tot morgen wat je tot overmorgen kunt uitstellen) zijn zeker niet meer van toepassing.

Ronald Jelsma

Mijn eerste baantje(s)

Wat mij bij dit onderwerp te binnen schiet is dat ik op mijn 17e een vraag van een nicht kreeg om mede voor de kinderen te komen zorgen. Zij was met haar man naar Rome verhuisd en zij hadden (jawel!) twee tweelingen. Ik vond 't leuk en spannend, maar mijn moeder vond het geen goed idee en ik deed toen nog niet mijn eigen zin....

Mijn eerste baantje, 'bollen pellen', was van korte duur, omdat ik 's nachts zittend en dromend bollen zat te pellen.

Erna ging ik met een groep mensen met het syndroom van down een week lang iedere dag naar het strand in Wijk aan Zee. Leuk, leerzaam en interessant. Wat mij bijstaat is dat ik er achter kwam dat zij niet zo vrolijk zijn als toen werd gezegd... en ik verdiende 10 gulden...

Ook was het bij ons thuis verplicht om voor je vakantie in de manufacturenzaak van mijn vader te werken. Ik vond dat eng, en bij iedere klant die binnenkwam bukte ik gauw onder de toonbank, gelukkig waren er altijd twee 'meisjes' om in te springen.

Als enige van de familie is verkopen niets voor mij...

Verder paste ik altijd op via de Oppascentrale, altijd leuk en het verdiende goed. Een keer vroeg een van de drie oppaskinderen of ik boven kwam en daar sloot hij mij op! Na veel soebatten, er was ook een baby, deed hij de deur weer open. Naast de schrik en de terechtwijzing was er gelukkig niets gebeurd.

Mijn laatste baantje in mijn tienerjaren was op een manege waar ik o.a. zou schoonmaken, mijn verdienste zou zijn dat ik paard mocht rijden.

Na ongeveer een week sloeg het paard, waarop ik in de stal plaats had genomen, op hol en ik kon mij nog net aan de deurpost vastgrijpen: einde paardrijden!

Gerda Andriesma

Mijn stage

Onder toenmalig minister Cals van onderwijs, werd een eerste wetsontwerp ingediend om het voorgezet onderwijs compleet om te gooien. Deze wetswijziging werd bekend als de Mammoetwet. In 1964 eindigde mijn lagereschooltijd en kwam ik op een praktijkschool terecht. Deze vorm van onderwijs was in het leven geroepen als opvangonderwijs binnen de ontwikkeling van de Mammoetwet. Ambachtsschool, Huishoudschool, Mulo, HBS, etc. bestonden nog, terwijl de nieuwe vormen van Lager Algemeen Vormend Onderwijs [LAVO], MAVO, HAVO en VWO nog niet waren ingevoerd. Leerlingen die onderwijs kregen binnen de 'oude vorm', konden deze afmaken, maar nieuwe leerlingen, zoals ik, konden nog niet doorstromen naar de 'nieuwe vorm'.

De Praktijkschool leidde op voor praktijkfuncties in het midden- en kleinbedrijf en op kantoor. Ik bleek het meest geschikt voor het midden- en kleinbedrijf oftewel: werken in een winkel. De school zorgde ook voor stageplaatsen. Dat was best wel bijzonder want het fenomeen 'stage' was nog niet echt gangbaar. Mijn stageplek werd werken bij de vroegere supermarkt 'P. de Gruyter en Zn', in het filiaal aan de Rijnstraat in Amsterdam. De Gruyter bestaat niet meer, maar was toen wel een toonaangevende winkelketen met op het hoogtepunt zo'n 550 winkels.

De winkels van De Gruyter roken altijd naar koffie. Dat kwam omdat koffiebonen in grote koperen bakken waren opgeslagen. Er werd dan onder een koker een zak met opdruk van de soort koffieboon gehouden. Die werd dan tot 250 gram gevuld. Je kon de bonen ook laten malen. Kortom, het waren winkels met een eigen karakter, met vaak mooie buitengevels en vele tegelplateaus aan de wand waar de koffie en thee stond opgesteld.

Een halfjaar lang heb ik bij De Gruyter stage gelopen in het magazijn. Nu moet je je even niet de huidige magazijnen voorstellen die we kennen van AH, de Jumbo of de Dekamarkt. Nee, waar ik werkte was de opslag in de kelder van de winkel. Daar kon je alleen maar gebogen lopen. Rechtop lopen ging niet. Iedere dag kwam er een vrachtauto van De Gruyter goederen brengen; dus ook op de woensdagmiddag. Aan de Rijnstraat was een groot luik naar de kelder. Dit werd opgezet waarna er een plank werd geplaatst van de straatkant tot in de kelder.

De auto werd met de hand en een steekwagentje gelost door de chauffeur en zijn bijrijder. Ik werd geacht gekromd in de kelder te staan. Dan werden de artikelen, verpakt in kratten en dozen, op de plank gezet waarna ze naar beneden gleden waar ik deze moest opvangen. Dat ging goed tot die ene keer.

Er schoof een doos met potjes augurken naar beneden, maar die bleek op de hoek kapot te zijn met een gebroken potje erin. De doos roetsjte naar beneden en ik greep in het gebroken glas: flinke snee in mijn vinger. Er was gelukkig een kleine EHBO-doos in huis, dus mijn vinger kon worden verbonden. Er zat nog wel een stukje glas in. Ik moest naar de dichtstbijzijnde huisarts die het stukje glas eruit heeft gehaald.

Omdat het gebeurde tegen het einde van mijn stageperiode ben ik daar twee weken eerder mee gestopt.

Het was een hele ervaring, maar echt veel heb ik er niet geleerd.

Ab Helsloot

Eerste echte baan (en de eerdere bijbaantjes)

Mag ik beginnen bij het begin van werken... het echte... komt ook!

De bijbaantjes waren de voorloper van het latere grote werk, vind ik ook.
Het waren baantjes tijdens de lagere school op de zaterdagen, de vele kleine en grote vakanties.

Deed dit met volle energie en blijdschap.

U kent het wel, je wilt wat, je hebt je wensen.

Ik zie de groenteman nog voor me. Zo'n boeren pet op en steeds serieus bezig zijn om een en ander precies af te wegen.

Hielp hem op de zaterdagen.

Hij had zo'n leuke klassieke knalrode Ford met een open bak!

Mocht hem helpen de gekochte groente, fruit of aardappelen naar de klanten te brengen...

Niet alleen benedenhuizen, maar ook hoger op...

En natuurlijk: in Amsterdam-Oost geen liften.

Fooitjes waren er ook soms bij. Een cent als fooi kwam ook voor.

En voor één cent kon ik 2 dropjes, of zoethout of ouwel kopen bij plaatselijke winkel op de hoek. En dat was smullen.

Zelf verdiend!

Ook de schillenboer vond het leuk dat ik mijn diensten aanbood.

Hij reed rond met paard en wagen.

Zoals bekend kwamen we bij het sorteren vaak aardappelmesjes tegen!

Ook brachten we aan het einde van de dag de schillen naar boerderijen waar ze varkens hielden.

In de grote vakantie kon ik komen werken in de Amsterdamse havenpakhuizen.
Opdracht was om alle door elkaar ontvangen schoenen, eerst de dames- en herenschoenen te scheiden, en dan in kleuren en in maten.

Leuk werkje en het werd voor die tijd dik betaald. Weet niet meer hoeveel.

Was begin jaren '50.

Slaagde in 1960 met een Mulo-diploma én Middenstandsdiploma, omdat de vakken handelskennis, rekenen, boekhouden met goede cijfers werden afgesloten.

In verband met een verhuizing van Amsterdam Oost naar West, werd ik wel na enige tijd teruggezet van klas 2 naar klas 1 vanwege onvoldoende kennis! Het is maar dat u dit ook nog even meekrijgt.

Op deze school ontmoette ik 2 leraren, waar mijn papa ook nog les van ontving!

Van de heer Rothfuss algebra en van mevrouw Sillivis-Smit, ik dacht Engels. Heel bijzonder.

Het grote plan, na de feestvreugde van het diploma, was om iedere 6 maanden in Frankrijk, Duitsland en Engeland te gaan werken om de taal goed onder de knie te krijgen.

Vraag mij nu af: waarom niet boven de knie...?

Had het laatste jaar op school al een vriendinnetje.

Anders gezegd: dat plan was niet eenvoudig door te zetten.

Toch flink willen zijn, vertrok ik in augustus naar Duitsland: Impekoven, vlakbij Bonn.

Werkte daar bij een drukkerij. Begonnen om half acht. Fietste om zeven uur met een lunchtrommeltje naar m'n werk.

Werkte inmiddels ook aan m'n cursussen handelscorrespondentie Duits en

Engels, via LOI. Sorry voor de reclame. 😊

Kon dit tot en met december nog volhouden en toen was het schluss!

Heimwee... natuurlijk, wie niet.

Zijn later ook getrouwd in 1966, zoonlief Rein is van 1987.

Het hele plan werd afgeblazen.

Na terugkomst wilde ik weer studeren.

Papa wenste, dat ik ging werken.

Toen volgde ik!

Vervolgens kwam mijn eerste echte baan in het vizier.
Hoe ik aan deze baan kwam, weet ik echt niet!
Niet één waar ik van kon juichen.
Hoefde ook niet te juichen, maar u begrijpt mij wel.
Op de administratie-afdeling van een Mercedes dealer
in Amsterdam-West, waar Fokker ook huisde.
Knudde!
Ontving m'n salaris cash in 1961 in een bruin papieren zakje.
Was netto Hfl 175,00 per maand.
Was er snel weg.
Niet bedroefd hoor.

Nog op een exportafdeling van drukkerijmachines gewerkt.
Leuk werk, veel geleerd.
Daarna kon ik aan de slag als aspirant-vertegenwoordiger bij Beiersdorf/Nivea.
Niet gedaan.
Had iets leukers aangeboden gekregen via een kennis van papa.
Werkte als importeur speelgoed uit het 'Verre Oosten'.
Kon met mijn kennis van corresponderen in Engels en Duits op die afdeling m'n kunstjes laten zien.
Werd er enorm vrolijk van.
Werkte daar prettig.
Mocht na een jaar een keer per maand drie dagen op stap om toiletartikelen aan groothandels te verkopen. M'n werkgever had twee bedrijven.
Ging heel goed, werd nog vrolijker!
Behalve het speelgoed, wilde men ook textiel, zoals ready made garments verkopen.
Dat mocht ik uitwerken.
Collectie samengesteld en de boer op.
Naar de speelgoedklanten die ook kleding verkochten.
Ging aardig, maar de baas was niet tevreden.
Stelde een andere verkoper aan met ervaring. Deze kon een bepaald bedrag van verkoop garanderen aan mijn baas. Ik kon hem assisteren.
Geen interesse.

Kreeg op mn 16e de ingeving om iets te doen met in- en verkoop.
Het volgende verhaal kwam toch nog uit de hoge hoed.
Was ook een bijzondere werktijd.
Begonnen in de jaren tachtig de licenties te regelen met Walt Disney voor kinderondergoed en pyjama's, later ook damespyjama's.

Bekeken ieder jaar in september de komende films die met de Kerst draaiden in de bioscopen in heel Europa.

In deze tussentijden ontvingen wij al het materiaal en boeken met de nieuwe Walt Disney designs, bijvoorbeeld The Lion King.

Werden door ons en de designers tekeningen gekozen voor deze producten en ter goedkeuring naar Walt Disney gezonden.

Met deze goedgekeurde tekeningen op de producten gingen we naar de Europese klanten.

Leveringen aan de bedrijven vonden dan begin november plaats.

Dit herhaalde zich ieder jaar met nieuwe films.

Op 1 juli 1964 begon ik mijn bedrijf.

In 1966 had ik ook die geplande omzet van mijn vorige werkgever.

Vruchtbare mooie werktijd gehad.

Veel plezier en ook moeilijke tijden gekend.

Dat hoort erbij en dan worden we nog sterker, is mijn filosofie.

Heb me ook jarenlang met praktische filosofie beziggehouden.

Veel kunnen reizen en rond 2003 gestopt.

Ik zou graag zien dat wij op scholen niet alleen worden klaargestoomd voor een 'Job', maar ook vakken erbij krijgen om het 'Levende Leven' te leren.....

Wat weten wij eigenlijk van ons eigen lichaam, zo interessant, ongelooflijk, en over het huwelijk, over opvoeding...

f r e d steinkühler

Toen kon dat nog ...

Mijn eerste officiële inspanningen om zelf wat geld te verdienen kostten zoveel meer dan ze opbrachten, dat ik ze diskwalificeer als 'baantje'. Om eindelijk echt wat geld op zak te hebben om eens wat lekkers te kopen of een keer met een vriendje of vriendinnetje naar de film te gaan, ging ik kranten bezorgen. Die beslissing trok een rigoureuze streep door mijn droom eens profvoetballer te worden. Aan het talent lag het niet, vanaf de pupillen zat ik constant bij de selectie en voetbalde soms wel drie wedstrijden in het weekend. Er was echter totaal geen hulp en geen steun van mijn ouders. De spoeling was erg dun. Ik weet nog dat het leven een stuk somberder werd en de wereld veel onaangener, toen ik die droom opgaf om kranten te gaan lopen.

Tot dan had ik twee keer per week tussen vijf en zes in de namiddag met heel veel plezier aan de voetbaltrainingen meegedaan. De kranten moesten echter vanaf vier uur al bezorgd worden en dat ging dus absoluut niet samen. Als vijftienjarige diende ik me te vervoegen bij een houten keet die ook in het sportpark stond. Eerder was hij gebruikt voor bijeenkomsten van de padvindsters. In 1975 werden daar met een vrachtwagen de Haagsche Courant, Het Binnenhof en de Leidsche Courant in pakketten afgeleverd. In afwachting van die truck voetbalde we aanvankelijk nog op het grote grasveld voor de keet of ravotten wat.

Zodra de vrachtwagen arriveerde, moest hij zo snel mogelijk leeg en sjouwden we de pakketten naar binnen. Daar zorgde de beheerder en verdeler dat we allemaal ook spoedig op weg konden. Zo vervloog de voetbaldroom en ik was er al snel achter dat veel van het verdiende geld besteed moest worden om mijn fiets te onderhouden voor het bezorgen van grote hoeveelheden kranten. Bagagedragers begaven het onder het gewicht, lekke banden in de nieuwbouw, lampen die steeds gesloopt werden. Wat een ellende! Maar gauw vergeten dus, dit verhaal.

Wat ik daarom als mijn eerste baantje beschouwde, startte zo'n twee en een half jaar later. Ik weet niet meer precies hoe ik met mijn neus in de boter viel, maar er staat me iets bij van een tip die ik van een oudere broer van een klasgenoot kreeg. Ik kende Steef de Man van de voetbal. Hij was ruim een jaar ouder dan ik, maar we kwamen elkaar tegen in de C1. Daar stond ik meestal opgesteld als aanvallende middenvelder, omdat ik een hoge scoringsdrang had. De coach wist echter ook dat ik goed kon keepen en toen ik eenmaal eens was ingevallen bij afwezigheid van de vaste keeper, moest ik erg mijn best doen daar niet voortaan toe veroordeeld te worden. Dat had ook een rol gespeeld in mijn beslissing dan maar te stoppen met voetbal. Steef wist dat ze bij Brinkers, de Zoetermeerse margarinefabriek, enthousiaste jonge gasten zochten om in te vallen als portier. Ik draalde aanvankelijk, omdat mijn zelfvertrouwen in die tijd op dat gebied nog niet zo groot was. Daarom werd besloten dat ik eerst enige tijd mee mocht lopen met Steef. Ook zijn jongere broer, Bavo, een van mijn maatjes op de middelbare school, liep af en toe met hem mee. Daarna mochten wij al snel samen diensten gaan draaien. Het onderkomen van de portiers was ruim en rondom voorzien van grote ramen. Het was heel tof om de grote elektronische poort voor de vertrekkende en aankomende vrachtwagens steeds open te draaien. We wisten ook al hoe we de weegbrug in moesten stellen om de wagens met ladingen spijs oliën en ook leeg te wegen. Ik had een Havo-talenpakket op het Erasmus-college en vond het leuk de buitenlandse chauffeurs uitleg te geven in hun eigen taal. Bavo was daar wat terughoudender in, maar we hadden stevast de radio aan en maakten veel plezier samen.

Op een dag, toen we er ook nog samen werkten, baalde ik dat ik mijn lunchpakket vergeten was. Ik kreeg al aardig honger en zat zo langzamerhand naar de boterhammen van Bavo te lonken, toen hij ineens opsprong.

‘Hé kijk!, riep hij hitsig. ‘Daar komt een lekker wijf aan fietsen. Zullen we die eens pakken?’

Ik zat een beetje mee te deinen met een ritmisch liedje op de radio en ging quasi onverschillig staan om door het grote voorraam langs het grote metalen hek heen de straat uit te kijken. Daar kwam een vrouw van een jaar of veertig op de fiets aan rijden, nog te ver om haar eventueel te kunnen herkennen.

‘Goh Baaf, ik wist niet dat jij op oudere vrouwen viel?’

‘Niet per se, maar als ze er lekker uitzien, ben ik geen kniesoor. Kijk dan man, dat is echt een lekker wijf hoor!’

Ik keek hem onderzoekend aan, tuurde nog eens in de verte en kon niet helpen in de lach te schieten. Verder zei ik even niets.

‘Hé joh, kijk dan. Ze komt hiernaartoe.’ Hij sprong weer op en werd helemaal wild. ‘Pak jij d’r of zal ik het doen?’

Ik drukte op de knop om het zware hek gastvrij een beetje open te doen, zodat de vrouw op de fiets zich niet door de doorgang voor voetgangers zou hoeven wringen. Ze stak haar hand op. Of ze dat deed bij wijze van bedankje of als groet, viel niet te onderscheiden, maar ik lachte haar toe en zwaaide terug.

Bavo was stilgevallen. Ik keek even schuin naar hem, rechts van mij, terwijl de vrouw met haar mooie krulhaar afstapte en zich naar het loket opzij en links van mij begaf. Ik zag aan zijn houding dat hij al iets vermoedde. Ik schoot onbedaarlijk weer in de lach en wendde me tot de vrouw aan het loket. Ze was me voor en sprak me door het kleine raampje toe.

‘Goh, wat hebben jullie een lol. Is het zo leuk om hier te werken?’

‘Hallo mam’, zei ik nadrukkelijk en keek snel om om de reactie van Bavo niet te missen. Hij keek of dat hij zwaar in de maling was genomen, maar probeerde zich snel te herstellen.

‘Dag mevrouw. Ja, het is hartstikke gezellig hier. We rooien het wel hoor.’ Zijn blik kon ik echter niet vangen. Hij keek langs me heen en draaide zich toen om, alsof hij zich op heterdaad betrapt en, vooral, opgelaten voelde.

Ik lachte nog, maar richtte me tot mijn moeder.

‘Fijn mam. Mijn maag knorde al even. Dankjewel.’

‘Tja, toen je weg was, zag ik je broodtrommel nog op het aanrecht staan. Ik had toch zin om even te gaan fietsen en nam me daarom voor hem even te komen brengen. De dag is te lang om zolang zonder eten te zitten.’

Ik was heel blij dat ze dat gedaan had, hoewel Bavo me vast wel een boterham aan zou hebben geboden. Ik trok de trommel meteen open. Boterhammen met worst, een paar speculaasjes en ze had ook nog een zakje met fruit meegebracht. Een appel en een banaan. Koffie en thee konden we in de portiersloge naar believen zetten, maar mijn moeder sloeg het af. Ze wilde snel weer door.

Zodra ze weg was, brak ik uit in een schaterbui. Ik deed Bavo overdreven na. 'Hé, pak jij d'r of zal ik het doen? Hahaha.'

Bavo kreeg nog een moeilijke tijd op school, nadat ik iedereen had verteld dat hij op veel oudere vrouwen viel. Misschien was dat de reden dat ik al snel dat werk alleen deed. Ik voelde me prima als portier van de margarinefabriek. Het werd een stuk beter betaald dan die vermaledijde krantenwijken.

Hans van de Langenberg

Mijn eerste baantje was een krantenwijk

Eenmaal per week bezorgde ik 'De Duinstreek' bij bewoners tussen Luiveland en het Gemene Bos in Bergen. Ik was nog jong en wilde graag mijn eigen geld verdienen.

Mijn broer had ook een krantenwijk, meer in het centrum van Bergen.

Aan het einde van het jaar, wanneer we 'voor onze kerst- en nieuwjaarsgroet' bij de mensen aanbelden, kregen we vaak leuke attenties in de vorm van geld. In mijn krantenwijk stonden luxere huizen dan in de krantenwijk van mijn broer. We waren er al snel achter dat de 'rijkere mensen' minder geld aan ons (simpele krantenbezorgertjes) gaven dan de 'gewone mensen'.

Toen ik iemand uit mijn wijk vriendelijk 'de beste wensen' wenste en een kerst- en nieuwjaarswenskaartje afgaf zei hij zelfs: "O, en nu moet ik zeker geld geven hé? Nou daar begin ik niet aan, vraag je baas maar meer geld"...en hij sloeg de deur dicht. Als kind sta je dan onschuldig en wat gegeneerd 'met de mond vol tanden' en ik ging snel weg.

Mijn broer had meer geluk, hij kreeg 5 gulden (volgens ons toen een hele hoge 'beloning') van een vriendelijke jongeman, die hem lachend bedankte.

Ik spaarde mijn verdiende geld, ik wilde mijn ouders, broer en zus met Sinterklaas verrassen met leuke cadeautjes. Bij mijn moeder kwam eens in de zoveel tijd een dame langs die artikelen van 'Avon' verkocht (dure spulletjes, maar ik geloofde dat het heel goed was). Bij deze dame bestelde ik o.a. een roze (plastic) sierlaars met geurparels erin, dat kon mijn moeder tussen de kleding in haar kast doen en dan rook het heerlijk. Ik geloof dat ik voor mijn (zeven jaar jongere) zusje antiprikshampoo (van Avon) kocht en voor mijn vader en broer kocht ik ook iets bij die vriendelijke dame. Apetrots was ik toen ze 'mijn cadeaus' uitpakten.

Door weer en wind met de volgeladen krantentassen zeulen was ik na een paar jaar toch wel aardig zat, dus ik wilde een schoonmaakbaantje.

Omdat ik altijd al klein was dachten mensen waarschijnlijk ook dat ik niet zo sterk was, of niet zou weten hoe ik schoon moest maken of zo, het viel in ieder geval niet mee om zo'n baantje te bemachtigen. Mijn vriendin was een stuk groter en zij was wel aangenomen om eenmaal per week bij iemand het huis schoon te maken (ook in Bergen, maar ik vind het niet netjes om hun naam te noemen).

Op een gegeven moment vroeg men haar dat of ze ook eenmaal per week wilde komen om de ramen te lappen (het was een groot huis met veel ramen) ze zei dat ze dat te veel vond maar noemde mijn naam. Zo ben ik daar begonnen met ramen wassen. Het waren erg aardige mensen met twee lieve dochttertjes, die het al gauw leuk vonden om mij mee te helpen door voor mij uit al ramen nat te maken. Ik werd ook af en toe voor extra klusjes gevraagd en ik paste ook af en toe op. De mensen waren heel vriendelijk tegen me en ik heb zelfs een keer een ketting met een zonnetje gehad (ik heb hem nog) met de begeleidende tekst: "Deze ketting vinden we bij je passen, omdat jij hier een zonnetje in huis bent". Prachtig toch!

Er kwamen nog wat meer schoonmaakbaantjes bij en ik heb ook een seizoen in een strandtent gewerkt als serveerster. Ook erg leuk met super leidinggevenden. Tijdens mijn sollicitatiegesprek zei de lieverd al vrij vlot: "Nou, ik weet wel genoeg hoor, je hebt een vrolijke uitstraling en je bent vriendelijk. Dat is wat ik zoek". Het enige nadeel was dat ik nooit precies wist wanneer ik moest werken, dat was natuurlijk afhankelijk van het weer, maar het was een mooie 'naast schoolbaantjes'-ervaring.

Toen ik mijn schoolopleidingen net af had zocht ik naar een vaste baan. Mijn ouders hadden een videorecorder gekocht en die werd aangesloten door de man van de video- annex Hi-Fi-speciaalzaak uit Noord Scharwoude. Ik vertelde dat ik een baantje zocht en hij zei dat hij personeel zocht voor zijn videotheek. Het is wel een afstandje van hier naar Noord Scharwoude zei hij. "Ach, zei ik, dat fiets ik wel hoor." Ik hoefde het niet vaak te fietsen, na een week gaf hij mij al een bedrijfswagen om mee te rijden.

Leuke ervaringen dus met mijn eerste baantjes.

Sandra Schaaper

Opa Blom... de groenteman

Als 10-jarig meisje verhuisden we van een bovenhuis in Rotterdam naar een nieuwbouwwijk in Marinestad Den Helder, genaamd oud Den Helder. In Rotterdam zat zo'n 50 meter van de plek waar we woonden, op de hoek een groenteboer. Het waren hele lieve mensen die af en toe op mij pasten. Ik herinner me de geur van aardappels, groente en fruit.

Oud Den Helder werd in de oorlogstijd platgewalst door de Duitsers om goed zicht en een schootsveld te hebben over het Marsdiep.

Na de oorlog verscheen hier een nieuwbouwwijk, waar ik dus als 10-jarige kwam te wonen.

Tussen de huizen was er een pleintje, halverwege onze straat, met twee winkeltjes, op loopafstand (want niemand had in die tijd een auto): een groenteboer en een kleine drogisterij.

Aan het einde van de straat een Vivo-winkel: een kruideniertje.

Ook de slager was bijna 'om de hoek'.

Toen waren er nog heel veel buurtwinkeltjes en de melkboer en de bakker kwamen aan de deur.

En dus weer op korte afstand... een groenteboer!

Ik ging vaak naar het winkeltje van opa Blom en hielp hem dan met het afhalen van snijbonen, die ik vervolgens door de snijbonenmolen mocht halen.

In mijn herinnering waren er altijd meer kromme, kronkelige bonen dan mooie rechte. Een hele toer om ze in die gaatjes van de molen te wurmen en de snippers vlogen soms alle kanten op.

Er stond ook een aardappelschrapmachine, daaruit mocht ik de aardappels, als ze ontdaan waren van hun bruine velletjes, opvangen in een teiltje, waar ze dan met veel kabaal in rolden. Alsof ze protesteerden dat ze zo uitgekleed waren en koud en nat!

Op een gasstel stond vaak een grote ketel te pruttelen, waar de bietjes in werden gekookt.

Hij prikte er af en toe in om te controleren of ze al gaar waren (ik ruik weer die geur!).

Er was in het winkeltje een kleine aanbouw waar een potkacheltje in de winter stond te snorren, wat het warm hield. Verder een oude bank en een stoel waar opa Blom af en toe kon uitrusten als er geen klanten waren.

Op de toonbank stond een groot blik met kanjers van augurken.

Voor een kwartje kocht je daar een zure bom in een papieren zakje.

Aan de wand stond een stelling waar houten kistjes schuin ingeschoven stonden.

Onderin de aardappelen en de uien, de zware groene, rode en witte kolen, knolrapen en andere 'vergeten groenten'!

In het midden de verse groenten, mooie kroppen andijvie, met het zand en wormpjes er nog in, postelein en spinazie. De tuinbonen moest je nog doppen! De zware kolen, de grote winterwortelen (bijna geen een was recht), de bossen waspeen met het groen er nog aan, de selderijknollen met een heerlijke bos geurend loof er nog aan, sperziebonen en snijbonen in de meest grillige kronkelige vormen.

De bovenste richels waren voor het fruit.

Stoofappeltjes en peren, mooie rode sterappels, kersen en pruimen.

Alles wat de seizoenen ons te bieden had lag hier uitgestald.

De andijvie werd in oude kranten verpakt, om de bossen wortelen zat een touwtje geknoopt.

De rode of groene kool werd onderin het speciale groentenet van de klanten geparkeerd.

Er stond ook een houten ton met zuurkool met een prikker er in. Hij dekte 's avonds de zuurkool af met een vochtige doek onder de deksel.

Opa Blom wist feilloos een greep van een pond te maken, waarna de pluk zuurkool alsnog werd afgewogen op de rode Berkel weegschaal.

Ik kan me niet herinneren waarin bijvoorbeeld de verse zuurkool werd verpakt, maar ergens staat me bij, dat de klant met een pannetje kwam, dat dan op de weegschaal werd gezet, aan de andere kant stonden de koperen gewichtjes.

Opa Blom was een lieve levenswijze man. Hij vertelde mooie verhalen. Zittend in dat hoekje, bij een snorrende kacheltje, voelde ik me op mijn gemak.

Mijn eerste baantje? het was niet echt een baantje.
Maar als ik hem goed had geholpen dan mocht ik een zure bom uit dat glimmende gouden blik vissen met een grote knijper!
Stiekem had ik de hele tijd al zitten gluren in dat blik, welke bom ik zou kiezen. En dan maar hopen, dat hij er niet eerder uitgevist zou worden door opa Blom om aan een klant te verkopen.

Anneke Kettenes

Vragen?

Neem dan gerust contact op met één van de wijksteunpunten van Stichting Welzijn Bergen.

Op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur bereikbaar op:

Wijksteunpunt Bergen: T 072 - 582 14 50
Binnenhof 9-11, 1861 JW Bergen

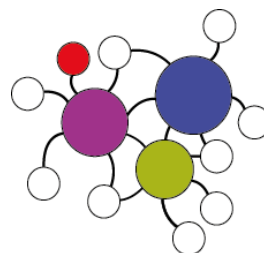
Wijksteunpunt Egmond: T 072 - 506 52 04
Hanswijk 1B, 1934 CP Egmond a/d Hoef

Wijksteunpunt Schoorl: T 072 - 509 52 67
De Sanderij 7, 1871 ER Schoorl

Aanleveren kopij
c.meliefste@welzijnbergen.nl

www.welzijnbergen.nl

Algemeen Nut
Beogende Instelling
ANBI

**Stichting
Welzijn
Bergen**